

Hebrejska Tora
– osnovica Biblije
četvrtkom u 12:15,
amdg.ffrz.hr

Izvori biblijskoga proroštva u Tori

Abraham, prvi prorok
Mirjam, prva proročica
Mojsije, uzor prorok

Hebrejska Tora
– osnovica Biblije
četvrtkom u 12:15,
amdg.ffrz.hr

Hebrejska Tora

— osnovica Biblije

FFRZ: *Izborni predmet uz Biblija* – SZ (ECTS 3)

FTI: Petoknjižje i Povijesne knjige

Izvori biblijskoga proroštva u Tori

**Abraham (Post 20), Mirjam (Izl 15),
Mojsije (Pnz 18)**

“Formule”

- **Proročka formula** (o dolasku Božje riječi):
- “Jahve uputi Abramom riječ” (Post 15,1) KS
- ... יהוה אל דבר היה *haja d^ebar 'Adonaj 'el...*
- “dođe riječ Gospodnja Abramom”
- **Glasnička formula:**
Ovako govori Gospodin
- יהוה אמר כה *kô 'amar 'Adonaj*
npr. **Izl 4,22; 5,1**
 - “Ovako kaže Jahve: Izrael je moj prvorođenac” (KS)
 - “Ovako veli Jahve, Bog Izraelov: Pusti narod moj!”
- **Riječ Gospodnja:** נאם יהוה *n^eum 'Adonaj* npr. Post 22,16s
 - “Kunem se samim sobom, izjavljuje Jahve: Kad mi nisi uskratio sina, blagoslov ću na te izliti...”

Prvi prorok (Post 20,7)

- Tko govori u Post 20,7 (usp. v6)?
- Bog – noćni pohod *stranom* kralju 20,1-7
 - Kome Bog govori (usp. 20,3)?
- Abimelek Gerarski
 - Abraham – prorok i *narodima*
 - Kakav je čovjek (v11)?
- predrasuda i strah (v11)
 - Za život
 - Zanijekao ženu

Na djelu

- ❑ Prva proročka zadaća?
(Post 20,7.17)
- “molit će” – najava (v7)
- Moli (v17) izvršenje
– zagovornik
 - ❑ Zagovorna molitva
 - ❑ Uspješno? (v17)
- Bog liječi (v17) – bitna molitva
 - ❑ v3.7[2x] מוֹת (*môt* umrijeti) ⇔ v7 חַיָּה (*ḥajâ* živjeti)
v4.11 הָרַג (*harag* usmrtiti) ⇔ v17 יָלַד (*jalad* rađati)

Mirjam

*Proročica
i predvoditeljica*

Izl 15,20s

Br 12

Mih 6,4

Mirjam

- prva נביאה *n^ebi'â*, u Zakonu
 - “proročica” Izl 15,20
- uz središnji događaj u **Izl 14**
 - Koje riječi govori i odakle joj (**15,21 usp. 1b**)?
- “Slavom se proslavio...” (v21 usp. 1b)
- Pripjev (ענה *'anâ* “odgovoriti”)
 - Predvodi u Izl 15,20?
- Sve se pridružuju – dosl. “za njom” (v20)
 - Novo značenje: “pjevati” u v1.21
- nalog “pjevajte” (v21)

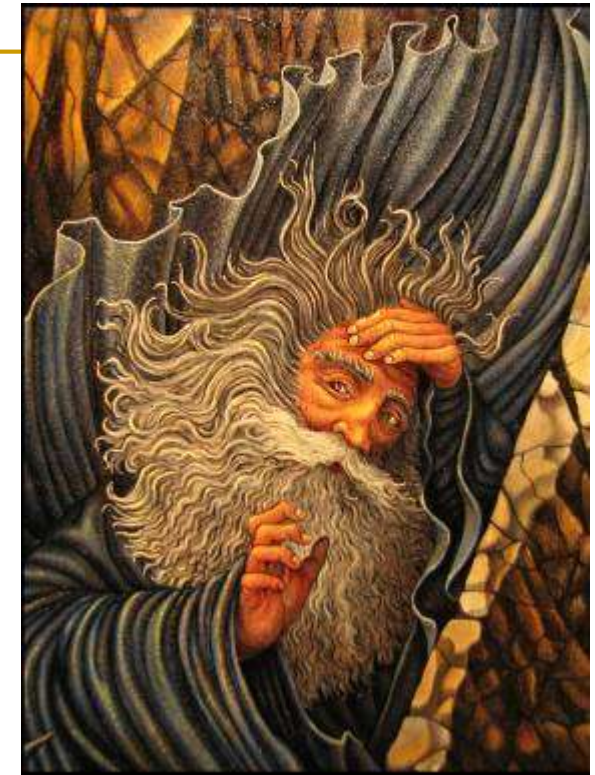
Kao Izbavitelj

- ❑ Čija sestra (Izl 15,20)?
- Aronova – liturgijska funkcija
 - ❑ Tko rješava sukob u **Br 12,4**
- “Vas troje u šator sastanka...”
 - ❑ Kako zajednica reagira kad je pogođena gubom (**Br 12,15**)
- Čekaju – sačuvan autoritet (v15)
 - ❑ Usp. “Javljam se *proroku...*” (v6)
 - ❑ spašava li brata u Izl 2?
 - ❑ Što je Mirjam prema (**Mih 6,4**):
- Predvoditeljica naroda s Mojsijem

Uzor-prorok Mojsije

- Prorok u Pnz **18,15**?
- **נביא *nabî*** “kao što sam ja” (15)
 - Vjerodostojna oporuka usp. **v18**:
 - “kao što si ti” – “ja ću podići proroka”
- Posrednik *Saveza* (**18,16** usp. Izl 20,19)
 - prenosi “im” Božje riječi (v18)
 - Definicija proroka u Pnz **18,18b**:
- “Dat ću riječi svoje u njegova usta...”
 - Prva dužnost proroka – primiti riječ
 - Govori što Bog zapovijeda (v18)
- Bog ga *podigne* (קום), jedan od braće (v15)
 - Mojsije jedinstven (**34,10**):
- “licem u lice”, poslan od Boga **שלה *šalah*** (11)

- *Uloga u Hoš 12,14:*
- **Vodi i čuva**
 - *Tko je za Petra obećani prorok u Dj 3,13.22?*
- **Isus**